

ČESkoslovenská společnost pro mechaniku při ČS.AKADE. II věd

Adresa sekretariátu :

Vyšehradská 49, Praha 2

telefon 236 451 - 9 , kl. 303

Praha v prosinci 1969.

Bulletin 1969

Přehled činnosti Čs.společnosti pro mechaniku při ČSAV v roce 1969 :

Přednášky

17. 2.1969 dr.ing.I. Gorbacov, SVÚS Břeclavice :

"Deformace a napjatost krátkého tlustostěnného válce v rotačně nesymetrickém teplotním poli". - V přednášce bylo ukázáno, že partikulární řešení zákl. rovnic příslušné rotačně nesymetrickému teplotnímu poli a dvě homogenní řešení umožňují vyhovět všem okrajovým podmínkám krátkého tlustostěnného válce. Řešení bylo provedeno přímo integrací zákl. rovnic matematické teorie elasticity bez použití termoelasticického potenciálu a funkce napětí, které při řešení trojrozměrných problémů termoelasticity nedávají přesné výsledky.

11. 4.1969 prof. R.E.D. Bishop, Univ. College, Londýn:

"Příspěvek ke kmitání a využívání pružných rotorů". - Prof. Bishop se zabýval fyzikální přepracovou nevyužitosti a jejího vlivu na pohyb rotoru se spojitě rozloženou hmotou na pevných podporách. Výklad byl doplněn řadou názorných vyobrazení a nejdůležitějšími výpočtovými vztahy.

24. 4.1969 prof. Pierre Carrière, Office National d'Etudes de Recherches Aérospatiales (ONERA) Paříž :

"Problémy vnitřní aerodynamiky letounu Concorde". - Přednáška se zabývala řešením tvaru vstupu a výstupní trysky motoru, a to teoreticky i experimentálně z hlediska vysoké účinnosti při podzvukovém, zvukovém i nadzvukovém vnějším proudění. Byla

doplňna velkým počtem diapozitivů a filmy o řešení úkolu v laboratořích ONERA.

20. 5.1969 prof.dr.ing.R.Pešek DrSc., člen koresp.ČSAV, stroj.fak.ČVUT Praha:

"Za astronautikou v USA". - V přednášce byl podán výklad o pracích z oboru raketové techniky v českých zemích (prof.Očeňášek). Pak se zabýval přednášející svou návštěvou kosmodromu v USA na mysu Kennedy a aeronautického a astronautického muzea ve Washingtonu. Přednáška byla doplněna mnoha diapozity a několika filmy. Většina námětů byla zcela unikátní.

28. 5.1969 RNDr.Jan Sedláček CSc., jaderná a fyz.inženýrská řak.ČVUT Praha:

"Statistické pojetí bezpečnosti mechanických soustav vycházejících z teorie spolehlivosti". - V přednášce byla věnována v obecnějších rysech pozornost informační základně pro řešení spolehlivosti a statistickým charakteristikám jako vstupním parametry teoretického pevnostního výpočtu. Podrobněji vyložen návrh směrného výpočtového modelu, vycházejícího z požadavků ekonomického konstruování. V závěru připojen úvod pro řešení spolehlivosti jednoduše složených soustav.

17. 9.1969 dr.Fritz Ebert, Institut für mechanische Forschungstechnik , Univ.Erlangen-Nürnberg:

"Berechnung der turbulenten Grenzschicht mit Sekundärströmung" - Přednáška referovala o jedné dílké úloze z rozsáhlého výzk. programu zaměřeného na cyklonové odlučovače - totož o výpočtu mezní vrstvy na stěnách cyklonového odlučovače. - Proudění uvnitř cyklonu bylo předpokládáno potenciální a approximováno proudovým polem víru a varu umístěným v cse dutého kuželu. Byly odvozeny Prandtlovy rovnice mezní vrstvy pro tento model a ukázána metoda jejich předběžného řešení. Poněvadž řešení bylo zaměřeno na mezní vrstvy na stěnách cyklonového odlučovače, předpokládalo se, že mezní vrstvy jsou v celém rozsahu turbuletní.

22. 9.1969 prof.dr.ing.R.Pešek DrSc., člen koresp.ČSAV, stroj.fak.ČVUT Praha :

"Výstava letecké a kosmické techniky v Paříži v červnu 1969". - Přednášející podal ve své přednášce výklad o hlavních boodech, na něž byla výstava zaměřena, j. o rozvoji astronautiky ve Francii, o sovětské a americké raketové technice, o zkušenostech s nadzvukovým dopravním letadlem Concorde aj. - Dále

se zmínil o čs. expozici na výstavě a o postavení čs. leteckého průmyslu ve světovém měřítku. Ku konci shrnul poučení, plynoucí z návštěvy výstavy pro naše závody a instituce. Při přednášce bylo promítнуto mnoho diapozitivů a předveden i krátký film "50 let čs. letectví".

25. 9.1969 prof. dr. E. Martensen, Matematisches Institut d. Hochschule Darmstadt :

"Berechnung der Umströmung von Schaufelgittern". - Podán přehled o historickém vývoji metod výpočtu potenciálního obtékání profilů s ohledem na použití integrálních rovnic. Podrobně diskutována numerická metoda řešení této integrální rovnice, a to jak pro osamocený profil, tak také pro lopatkovou mříž. Závěrem stručně naznačeny možnosti dalšího vývoje.

Konference

Společně s katedrou pružnosti a pevnosti strojní fakulty CVŠT v Bratislavě pořádala Společnost ve dnech 13.5.-15.5.1969 VII. fotoelasticiometrickou konferenci, na níž bylo za účasti 55 věd. pracovníků předneseno 22 referátů, z toho 2 zahraničními hosty konference.

Debatní schůzky odborných skupin

Tři čtvrtiny činnosti odb.skupiny pravidelně bylo v pravidelných schůzkách, konaných ve dvouměsíčních intervalech, na nichž se pravidelně setkávalo 15 - 20 pražských členů. V r.1969 bylo celkem pět schůzek : 25. ledna, 4. března, 6. května, 2. září, a 4. listopadu. Účastníci se vzájemně informovali o aktuálních otázkách oboru proudění a o zkušenostech získaných při studijních cestách v zahraničí. Byly předneseny tři obsáhléjší referáty : ing. Moravec CSc. a doc. Polášek DrSc., Teoretický a experimentální aerodynamický výzkum v SVÚSS Břeclavice ;

ing. Buňata, Poznatky z návštěvy aerosalonu v Paříži;

ing. Václav CSc., Výzkum turbulence a mezních vrstev v ÚT ČSAV.

Všechny referáty se setkaly s nevšedním zájmem a potvrdilo se, že jejich pravidelné uvádění na schůzkách je cestou k prohloubení činnosti skupiny a k získání dalších členů Společnosti pro aktivní práci.

Po zkušenostech z letošního roku zůstane v r.1970 styl práce skupiny pravidelně zachován. Pro prohloubení činnosti se předpokládají stručné referáty na předem ohlašený námět při všech pravidelných schůzkách.

Pro prvé dvě schůzky je připraven program : referát dr. Joňoura DrSc. "Výzkum turbulence ve VZLÚ Letňany" a promítnutí filmu dr. Ch. Schmitta, Siemens-Erlangen, "Giede und Verdampfungsgänge beim Wasser" s komentářem doc. Bělíka CSc. - Předběžně se připravuje pro rok 1970 seminář o okrajových ztrátach v lopatkových mřížích - předpokládá se, že potrvá 1 - 2 dny.

Na schůzkách odb.skupiny pravidelně byly projednávány tyto náměty : metoda konečných elementů a její široká aplikace při řešení konkrétních úkolů našeho průmyslu; některé obecné reologické problémy mechaniky kontinua s aplikacemi na experimentální problematiku velkých deformací ; spolupráce výzkumných pracovišť a ČSAV při vytváření dlohodobých vědeckých plánů (optimalizace a namáhaní životně důležitých částí energetických zařízení); zprávy ze zahraničních studijních cest členů Společnosti (doc. Cobotka : Japonsko a Španělsko, doc. Valenta : USA aj.); diskuse o perspektivách výuky mechaniky tvárného tělesa na vysokých školách u nás při návaznosti na úroveň přednášek a seminářů v Evropě i v USA.

V r.1969 se konaly čtyři schůzky odb.skupiny technická mechanika a tematem schůzek byla výuka mechaniky na strojní fak. ČVUT a to jak v řádném, tak v postgraduálním studiu. O poslední reformě výuky informoval děkan strojní fakulty prof. dr. ing. Bolek. Vysvětlil smysl a cíl reformy. Závažná změna je ve studiu posledních ročníků formou volitelných předmětů, kde je brán zřetel i na vyšší úroveň absolventů stroj. fakulty v teoretické a aplikované mechanice. - O postgraduálním studiu referovali doc. Brát a doc. Brousil. Smyslem postgraduálního studia je zvýšit úroveň dřívejších absolventů výukou moderních analytických a numerických metod. Toto téma bude ještě předmětem některé z příštích schůzek skupiny. - Závěrem roku byl připraven program diskusních schůzek skupiny na téma : výzkumné problémy jednotlivých výzkumných pracovišť a případných exkurzí.

Odb.skupina pro experimentální analýsu například : od podzimu 1969 vyvíjí odb.skupina pro fotoelasticimetrii činnost ve spojení se skupinou odborníků v tenzometrii a z toho důvodu změnila svůj název. Má 30 členů a spolupracovníků a svým zájmem pokrývá oblast výzkumu napětí a deformací všech druhů experimentálními cestami a výzkumu metodiky těchto vyšetřování po stránce teoretické i aplikativní. Činnost skupiny se soustředí především na přípravu pravidelné konference, která v r.1970 bude v pořadí již osmým setkáním odborníků uvedeného oboru; vedle odb. oboru se při konferenci pořídí též výroční schůze odb.

skupiny, na níž se projednávají aktuální otázky činnosti. - Vedle běžných organizačních věcí se zabývá výbor skupiny (její řídící orgán) některými odbornými otázkami. V současné době je to otázka optimálních forem vědeckých a technických informací, jejich shromažďování v žádoucí míře a postoupení zájemcům (vede ing. Prokopec CSc.). Dále je to sledování trhu a prototypové výroby fotoelasticimetrických přístrojů a zařízení, a poskytování komentovaných zpráv o nich členům skupiny (vede ing. Vízner CSc.). Třetí zpracovávanou tématikou je standardizace měření mechanických a optických konstant modelových fotoelasticimetrických hmot (vede doc. ing. Heller CSc.). Nejrozšířejší a nejpočetněji zastoupenou je sekce, sledující přístrojovou techniku a metodiku odporové tenzometrie, která má pravidelné schůzky každý poslední čtvrttek v měsíci (vede doc. ing. Klaboch CSc.). Účast na zpracování všech těchto otázek je všem zájemcům otevřena a bude vítána.

V Brně byly podle hlášení prof. Farlíka pořádány tyto akce :

v červnu 1969 prof. dr. ing. Hans Buffler, Stuttgart

"Nové variační principy mechaniky"

"Použití matic k výpočtu konstrukcí"; (uspořádal prof. dr. ing. Kolář DrSc.)

v květnu 1969 prof. dr. ing. Kurt Lange, Stuttgart

"Použití metody konečných prvků v prostorových řešeních"; (uspořádal prof. dr. ing. Farlík DrSc.)

13. 8. 1969 doc. ing. Alexander Škatov, doc. ing. Nikolaj Vasiljev a doc. ing. Viktor Novikov, Voroněž :

"Koncentrace napětí v neokrouhlých zapustkách"

prof. ing. Alois Farlík DrSc., VUT Brno

"Šíření povrchových deformací tenké desky rázově zatížené jako funkce času"

prof. dr. ing. Fr. Bellonetti (Torino, Italie)

"Výpočet tlakových potrubí k hydroelektrárnám" (uspořádal prof. ing. Křupka DrSc.)

Prehľad prednáškovej činnosti Slovenskej Spoločnosti pre mechaniku pri SAV v roku 1968

31. 1. 1968 doc. ing. Pavel Dutko CSc.

"Vplyv vlastných napětí na stabilitu průtov"

6. 3. 1968 RNDr. Rudolf Kodnár CSc.

"Niektoré problémy nelineárnych rovníc teórie štihlych stien"

10. 4. 1968 doc. ing. Jaroslav Kaiser CSc.

"Kategorizácia viacvrstvových válcových škrupín kruhového priebezu s ortotropickými vrstvami"

29. 5. 1968 ing. Vladimír Orevský

"Metodika riešenia sústavy s nelineárnymi okrajovými podmienkami"

12. 6. 1968 ing. Milan Koprna CSc.

"Seismické účinky na stavebné konštrukcie"

27. 11. 1968 doc. ing. František Vádovič CSc.

"Modelový výskum tuhosti pribíiacích strojov"

Činnosť v roku 1969

Frednášky

29. 1. 1969 ing. Ľubomír Lichardus CSc.

"Niektoré problémy dosáž bodové pedoprety"

26. 2. 1969 ing. Bohuslav Novotný CSc.

"Asymptotické integrovanie trojrozmerných rovníc teórie pružnosti tenkých škrupín a dosiek"

2. 4. 1969 ing. Matej Bíly

"Diskontinuita vo Wöhlerovej krvíke a jej súvislosť so šírením únavových trhlin"

13. a 14. 5 v rámci VII. fotoelasticimetrickej konferencie v Bratislavе prof. ing. Aldo Mondina (Milano)

"Sur l'analyse photoélastique des plaques percées de trous" dr. Cyril Snell (University of Nottingham)

"Photoelastic analysis of some water - retaining structures" prof. dr. ing. Vlatko Brčić (Zagreb)

"Photoelastic investigations of discontinuous media"

17. 6. 1969 prof. dr. ing. Hans Bufler (Vysoká škola technická v Stuttgartu) "Übertragungsmatrizen in der Elastostatik und Elastostabilität"

7. 7. 1969 prof. Kayrettin Kardestuncer (univerzita Connecticut, USA) "Tensors in discrete mechanics"

29. 9. 1969 v spolupráci s Ústavom mechaniky strojov SAV

B.L. Clarkson (riadičel Institute of Sound and Vibration Research, University of Southampton, Anglie)

"Systém výskumu a výchovy specialistov v Anglicku"

17.12.1969 doc.dr.Herbert Bednarczyk (Vysoká škola technická vo Viedni)
"Einige Betrachtungen zum Problem der Hyperspannungen"

S e m i n á r e

Počas roku 1969 poriadala Slovenská spoločnosť pre mechaniku pravidelné pracovné semináre "Aplikácie funkcionálnej analýzy v teórii pružnosti - variačné metódy".

Celkovo sa uskutočnilo 26 pracovných seminárov.

S p o m i e n k o v é prednáškové popoludnie dňa 9.júna 1969 venované pamiatke významného slovenského vysokoškolského učiteľa a vedca prof.ing.Antona Tureckého DrSc., člena korespondenta SAV pro príležitosť 10.výročia jeho úmrtia

V programe popoludnia bol spomienkový príhovor prof.ing.Vojtecha Balážovjeho, vedúceho katedry stavebnej mechaniky stavebnej fakulty SVŠT a prednáška prof.ing.Jána Sobotu CSc. "O diele prof.A.Tureckého".

Valné shromáždění ČSSM při ČSAV a volby nového hlavního výboru.

Dne 20.května 1969 ve 14.00 hod. konalo se ve velké zasedací síni ÚTAM ČSAV valné shromáždění čs.společnosti pro mechaniku při ČSAV .

Zasedání zahájil v zastoupení předsedy Společnosti akademika Kožešníka a místopředsedy profesora Jerie, kteří jsou mimo hranice republiky, nastor hlavního výboru a hospodář Společnosti člen koresp.ČSAV prof.dr. ing.Myslivec DrSc.Uvítal přítomné,vzpomněl členů,kteří od založení Společnosti zemřeli, a požádal přítomné,aby uctili jejich památku chvíli ticha. - Pak konstatoval,že shromáždění není podle organizačního řádu Společnosti schopné usnášení,protože se dosud nesel potřebný počet členů, a požádal prof.dr.ing.Peška DrSc.,člena koresp.ČSAV,aby přednesl přednášku.

Po přednášce spojené s promítáním filmů a diapositivů (mezitím uplynula 1 hodina,takže časový odstup,předepsaný org.řádem,byl splněn), přešel předsedající prof.Myslivec k programu zasedání za přítomnosti 87 členů Společnosti.Dříve než odstupující hlavní výbor složí účty ze své činnosti za uplynulé 3 roky,je třeba zvolit pracovní předsednictvo,které bude řídit zasedání,dokud nebude zvolen nový hlavní výbor.Prof.Myslivec pak navrhl toto předsednictvo : doc.Brepta,dr.Jaňour,doc.Ondráček,dr.Rubáčka. Navrh byl jednomyslně přijat.Pak byla navržena volební komise,je-

jímž úkolem bude zkontolovat a sečíst odevzdané volební lístky : ing.Hortel,dr.Jemš,doc.Kafka,a dr.Frášek. Také tento navrh byl jednomyslně přijat.

Pak se ujal předsednictví valného shromáždění doc.Brepta,který byl zvolen předsedou pracovního předsednictva, a požádal věd.tajemníka,aby podal zprávu o činnosti Společnosti.

Vědecký tajemník doc. Polášek shrnul přehled činnosti Společnosti za uplynulé 3 roky : podrobnu činnost znají členové jednak z pozvánek, posílaných na akce Společnosti,jednak ze zpráv v Bulletinu. Upozornil na těžkost,s nimiž se Společnost na počátku své činnosti setkala, a z nichž některé dosud trvají.Pak zrekapituloval jednotlivé akce Společnosti : přednášek bylo uspořádáno 51, semináře 3 (zahrnovaly 16 přednášek),exkurze byly 2 ; Společnost byla také spolupořadatelkou 2 konferencí.Bulletin vycházel průměrně dvakrát ročně. Neformální cestou řešily 3 skupiny Společnosti (pružnost a pevnost,proudění a termodynamika, a technická mechanika) aktuální otázky svých oborů na pravidelných debatních schůzkách,které se staly velmi užitečnou a plodnou pracovní formou Společnosti. - Společnost je členkou dvou mezinárodních společností : ICAS (International Council of the aeronautical Sciences) a SFM (Société Française de Mécaniciens).Počet členů v Čechách a na Moravě je 316,na Slovensku 130,celkem tedy 446 členů.Společnost má 12 mimořádných členů a jednoho člena kolektivního.

Na žádost předsedajícího doc.Brepty podal pak hospodář Společnosti prof.Myslivec zprávu o hospodaření Společnosti.

V r.1967 dostala Společnost od ČSAV dotaci 29.700 Kčs,na členských příspěvcích vybrala 4.766 Kčs,vydaní bylo 33.422,95 Kčs. Během roku byl nakoupen nejnutnější nábytek pro vybavení sekretariátu.

V r.1968 dostala Společnost od ČSAV dotaci 14.000 Kčs,na členských příspěvcích vybrala 20.355 Kčs (tentot vysoký příjem za příspěvky vznikl zaplacení kolektivního příspěvku oborovým podnikem Škoda 15.000 Kčs); vydaní bylo 33.562,96 Kčs.

V r.1969 dostala Společnost dotaci prozatím 3.000 Kčs,na členských příspěvcích vybrala dosud 3.230,--Kčs a vydání bylo 6.942,80 Kčs.

V zastoupení předsedy revizní komise prof.Mudry přečetl ,pak její člen ing.Růst zprávu revizní komise o statutární revizi konané dne 16.května 1969,při níž v hospodaření Společnosti nebyly shledány žádné zadavy.Revizní komise vyjádřila ve své revizní zprávě pouze doporučení, aby příští hlavní výbor věnoval zvýšenou pozornost,příspěvkové morálce členů Společnosti.

K změnam v souvislosti s federalizací podal zprávu vědecký tajemník doc. Polášek, který oznámil, že po dohodě se slovenskými členy doporučuje hlavní výbor, aby dále byly dvě národní společnosti - česká a slovenská -, jejichž společné zájmy, především v zahraničním styku, by řešil Československý výbor pro mechaniku, složený ze dvou zástupců českých a ze dvou slovenských, jehož sídlem by byla Praha. Členové tohoto orgánu by se jednou za rok scházeli k projednání společných zájmů. Při tom by každá z obou společností byla naprostota samostatná a nezávislá, nezasahovala by žádným způsobem do života společnosti druhé, a členství v jedné by nevylučovalo členství v druhé. V československém výboru pro mechaniku bylo výhradně o vzájemné informování a o dohodu o reprezentaci v zahraničí. Dvě společnosti v praxi existovaly už před federalizací - nyní tento stav získává právní formuluaci, na praxi se v podstatě nic nemění. Slovenští funkcionáři, s nimiž odstupující hlavní výbor jednal, slíbili, že na valné shromáždění vyšlou svého zástupce, přítomen však není.

V souvislosti s tímto bodem programu se rozvinula diskuse; členové Společnosti z Moravy vyslovili ústy prof. Enenkla přání, aby se název Společnosti upravil na Společnost pro mechaniku v Čechách a na Moravě. Dále byl vznesen dotaz, proč nemůže Společnost existovat i dále v českých zemích i na Slovensku jako Čs. společnost pro mechaniku. Rovněž byl vyjádřen návrh, aby existovaly společnosti dvě, zcela samostatné, bez střešní organizace. K tomu připomněl prof. Němec, že by toto řešení nebylo účelné z důvodu finančních, především devizových. Na doporučení doc. Javornického bylo pak hlasováno o návrhu doc. Brepty, aby věc vyřešil a rozhodl příští hlavní výbor Společnosti. Pro toto řešení se při hlasování rozhodla většina členů.

Volby nového hlavního výboru .

Doc. Kafka přečetl za volební komisi seznam členů Společnosti, uvedených na kandidátce, kterou doporučuje odstupující hlavní výbor Společnosti. Upozornil na to, že na kandidátce je za navrhovanými jmény několik prázdných řádek, do nichž mohou členové vepsat jméno toho, koho navrhují do příštího hlavního výboru. V tom případě však musí někoho jiného z kandidátky vyškrtnout, aby celkový počet navrhovaných zůstal 27, jak předepisuje organizační řád. Kandidátka, na níž by bylo více než 27 navrhovaných jmen, bude pokládána za neplatnou.

Bylo vysloveno několik návrhů na doplnění kandidátky o další jména, především o doc. Frybu. Doc. Polášek konstatoval, že by uvítal spolupráci s navrhovaným, o níž je přesvědčen, že by byla velmi užitečná; bude-li však návrh přijat, je nutno z kandidátky jedno jméno vyřadit. Po kratší debatě bylo pak rozhodnuto, že kandidátka zůstane v původní podobě a členové ji

eventuálně upraví podle svého návrhu.

Poté přikročeno k volbě.

Zatímco po volbě prováděla volební komise v sousední místnosti sítání a kontrolu odevzdaných volebních lístků, ujal se slova doc. Sobotka. Stručně vyličil vědeckou druhu profesora Myslivce, člena koresp. ČSAV, i jeho velké zaslouhy o vědu, především o mechaniku zemin, a doporučil, aby prof. Myslivec byl jmenován čestným členem Čs. společnosti pro mechaniku při ČSAV. Návrh byl jednomyslně přijat.

Prof. Myslivec přijal udělenou poctu, poděkoval za ni přítomným, a ve stručném projevu přiznal, že celý svůj život zasvětil mechanice a posléze jejímu matematickému formulování.

Zbývající čas, který potřebovala volební komise k dokončení svého úkolu, vyplnila pak diskuse k přednášce prof. Peška, v níž prof. Pešek podal ještě některá vysvětlení.

Mezitím volební komise skončila svou práci a doc. Kafka oznámil výsledek voleb: kandidátka, navržená odsutujícím hlavním výborem, byla většinou hlasů přijata.

Protože řada členů zvoleného hlavního výboru je mimo hranice republiky, bylo dohodnuto, že funkci jeho předsedy bude provozit nestor hlavního výboru prof. Myslivec, který do 1 měsíce svolá schůzi nového hlavního výboru, na níž budou rozděleny jednotlivé funkce členů předsednictva.

V bodu "různé" nebylo připomínek a proto prof. Myslivec v zastoupení nového hlavního výboru ukončil zasedání. Poděkoval přítomným a připomněl, že povinností členů je přispívat společnosti a snažit se umístit se na světovém žebříčku; čím více členů Společnosti toho cíle dosáhne a čím výše se dostanou, tím lépe budou úkoly Společnosti splněny.

Nový hlavní výbor ČSSM při ČSAV, zvolený dne 20.5.1969:

Prof. dr. ing. Oldřich Bráha, stroj. fak. ČVUT Praha, doc. ing. Luděk Bělík CSc., o.p. Škoda Plzeň, doc. ing. Otakar Dáněk CSc., SVÚS Běchovice, doc. ing. Jaroslav Dobrozemský, stroj. fak. VŠB Ostrava, ing. Rudolf Dvořák CSc., ÚT ČSAV Praha, prof. dr. ing. Vladimír Enenkel, stroj. fak. VUT Brno, prof. dr. ing. Alcis Fárlík DrSc., stroj. fak. VUT Brno, prof. dr. ing. Cyril Höschl, stroj. fak. VŠT Liberec, prof. dr. ing. Jan Jeřík DrSc., člen koresp. ČSAV, stroj. fak. ČVUT Praha, prof. dr. ing. Vladimír Kolář DrSc., stav. fak. VUT Brno, prof. dr. ing. Vladimír Koloušek DrSc., člen koresp. ČSAV, stav. fak. ČVUT Praha, akademik Jaroslav Kožešník, stroj. fak. ČVUT Praha,

prof.ing.Vlastimil Křížek DrSc.,stav.fak.VA AZ Brno, ing.Zdeněk Mořáveč CSc.,SVÚČS Běchovice, prof.ing.Josef Mudra, stav.fak.ČVUT Praha, prof.dr.ing.Alois Myslivec DrSc.,člen koresp.ČS,V,stav.fak.ČVUT Praha, prof.dr.ing.Jaroslav Němec DrSc.,fak.techn.a jad.fyz.ČVUT Praha, prof.dr.ing.Otakar Novák DrSc.,stav.fak.ČVUT Praha, prof.dr.ing.Rudolf Pešek DrSc.,člen koresp.ČSAV, stroj.fak.ČVUT Praha, ing.Miroslav Příchlal CSc.,ÚT ČSAV, doc.ing.Dr.Jan Polášek DrSc.,stroj.fak.ČVUT Praha, ing.Borivoj Pošpišil CSc.,IBZKG Brno, ing.Josef Proško ve CSc.,o.p.Čkoda Plzeň, ing.Ladislav Řešt DrSc.,ÚT ČSAV, doc.ing.Zdeněk Sobotka DrSc.,ÚTAK ČSAV, doc.ing.Ravel Šlapák CSc.,SÚ ČVUT Praha, doc.ing.Jaroslav Váleňta DrSc.,SVÚČS Běchovice.

Předsednictvo ČSM při ČSAV, zválené na schůzi hl.výboru
dne 20.října 1969 :

předseda	prof.dr.ing.Alois Myslivec DrSc.,člen koresp.ČSAV
1.místopředseda	prof.ing.Otakar Daněk CSc.
2.místopředseda	doc.NDr.Jan Polášek DrSc.
hospodář	prof.dr.ing.Otakar Novák DrSc.
věd.tajemník	doc.ing.Otakar Daněk CSc.

Redakční rada ČSM při ČSAV :

výkonný redaktor	ing.Milan Hertel CSc.,ÚT ČSAV
člencové	doc.ing.Otakar Daněk CSc.,SVÚČS Běchovice, ing.Rudolf Dvořák CSc.,ÚT ČSAV, doc.ing.Zdeněk Sobotka DrSc.,ÚTAK ČSAV, ing.Frant.Turek CSc.,SVÚČS Běchovice ; dodatečně budou ještě přiblížení 2 členové - jeden z Brna a jeden z Plzně.

Z ČESTNÉ KRONIKY

K zvolení prof.Myslivce čestným členem Společnosti.
prof.dr.ing.Alois Myslivec DrSc.,člen koresp.ČSAV (nar.ll.ledena 1890 v Písekci u N.Města na Moravě) je zakladatelem čs.mechaniky zemin.Již v r.1930 založil ve stát.ústavech hydrologickém a hydrotechnickém první laboratoř mechaniky zemin u nás a šestou v Evropě a navrhl pro ni původní zkušební přístroje. Uveřejnil přes 70 prací týkajících se mnoha problémů mechaniky zemin a zakladání staveb.

Jeho činnost výrazně ovlivnila rozvoj zemních staveb a zakládání u nás.Postavil řadu hrází vodních nádrží,řešil stabilitu svahů a násypů železničních staveb,obíral se stlačováním zemin a sedáním staveb a má prvenství v řešení stability popelových skládek.

Zavedl u nás navrhování základů podle mezní únosnosti půdy a přípustné deformace staveb a má prvenství v největším zatížení píska 12 kp/cm^2 u novostavby v Mostecké ulici v Praze.

Navrhl polštáře pod základy staveb,a to bud stlačitelné polštáře ze zemin soudržných,aby dosáhl stejnomořného sednutí stavby , kdy stavba spočívá z části na skále a z části na půdě stlačitelné , anebo málo stlačitelné polštáře z písku nebo pískašterku,aby omezil sednutí stavby,je-li půda velmi stlačitelná a nestejnornodá.

Jako vynikající odborník v mechanice zemin je znán do zahraničí,kde jeho hluboké teoretické a praktické znalosti umožnily vyřešit neobyčejně obtížné problémy související s budováním velkých vodních děl,zakládáním velkých konstrukcí,a sesuvy půdy. V tomto směru působil především v Jugoslávii,v Rumunsku,v Indii,a v Itálii,kde měl jako expert za úkol stanovit příčiny sesutí svahu do vodní nádrže na řece Vajont,při němž zahynulo přes dva tisíce lidí.

Za jeho zásluhy o zhospodárnění zemních staveb vypracováním nových metod kontroly zhuťnosti zemin a za původní způsob zakládání staveb na štěrkopískových polštářích mu byla v květnu 1967 udělena Státní cena.

V roce 1966 mu byl udělen řád práce a Zlatá Křížíková medaile ČSAV za zásluhy o rozvoj technických věd.

V roce 1969 byl zvolen čestným zahraničním členem Polského sdružení teoretické a aplikované mechaniky.

Je předsedou Čs.společnosti pro mechaniku při ČSAV, předsedou Čs.společnosti pro mechaniku zemin a zakládání staveb a předsedou skupiny zakládání staveb a mechaniky zemin ČsVTS .

I N M E M O R I A M

Zemřel profesor Šrejtr.

V červnu 1963 zemřel nejvýznačnější pracovník z oboru technické mechaniky strojů, profesor Josef Šrejtr, člen koresp. ČSAV.

Narodil se 11.2.1901 v Maršově u Úpice jako syn řídícího učitele. Reálku vychodil v Kostelci nad Orlicí. Na obor mechaniky se zaměřil už brzo po dokončení studií na Vysoké škole strojního inženýrství v Praze. V r.1925 se stal asistentem profesora Felbra a záhy počal publikovat své první práce. - V r.1932 obhájil doktorskou disertaci na téma "Pohon předních kol automobilu". Za další práce byla mu v r.1935 udělena Šolínova cena České matice technické pro technickou mechaniku. - V r.1937 byl jmenován docentem na základě disertace "Příspěvek k mechanice automobilu". Kromě pedagogické činnosti věnoval se i činnosti veřejné. V letech 1937-39 byl redaktorem Strojnického obzoru, v němž uveřejnil řadu původních článků, zaměřených hlavně na otázky mechaniky automobilu, ale i na problémy obecnější, jako je ráz těles, řešení roviných mechanismů atd. Další podněty pro svou práci získal v letech 1934-45 ve Škodových závodech. Z té doby je publikace "Výroba přesných šablon pro obráběcí stroje", která byla přeložena do němčiny a finštiny.

Od r.1945 působí zprvu jako mimořádný, r.1948 jako řádny profesor na strojní fakultě ČVUT. Díky velké obětavosti a nadšení se prof. Šrejtrovi podařilo vychovat řadu spolupracovníků a vybudovat ústav, který úspěšně plní velké požadavky stále rostoucího rozsahu výuky na strojní fakultě a přitom ještě stačí pomáhat našemu průmyslu konsultacemi a řešením dílčích úkolů vývojového a výzkumného charakteru. Základ k plnění těchto úkolů daly tři svazky skript vydaných v prvních letech po osvobození; úvodní část k technické mechanice, mechanika hmotného bodu, a mechanika tuhého tělesa. Tato skripta, doplněná o nejnovější metody, vydal prof. Šrejtr v SNTL ve třech dílech "Technická mechanika I, II, III", které nalezní k hlavním souhrnným dílům z oboru mechaniky. Obětavá pedagogická práce prof. Šrejtra a jeho přínos k rozvoji mechaniky v ČSSR byly oceněny r.1956 vyznamenáním "Za zásluhy o výstavbu". Na základě obsáhlé a významné práce "Analyza a syntéza planetových převodovek" byla v říjnu 1961 profesoru Šrejtrovi udělena hodnost doktora technických věd. Dlouholetá záslužná vědecká a odborná činnost byla r.1962 oceněna zvolením za člena korespondenta ČSAV. Téhož roku se stal prof. Šrejtr členem Vědeckého kolegia mechaniky a energetiky ČSAV, kde patřil k nej-

aktivnějším členům. R.1964 byl mu udělen čestný odznak strojní fakulty ČVUT.

Nelze zde vyjmenovat všechny funkce profesora Šrejtra v různých komisích a organizacích. Všechny vykonával s nejvyšší svědomitostí a iniciativou. Ačkoliv byl organizačními a pedagogickými úkoly velmi zatížen, přece nalezl došti času, aby se stále a intenzivně věnoval řešení aktuálních výzkumných problémů z různých oblastí mechaniky, zejména pak otázkám kinematiky převodových ústrojí.

Všichni, kdo s ním spolupracovali, obdivovali jeho obrovský zájem o otázky mechaniky, jeho čížasného elánu, zodpovědnost a svědomitost, s nimiž ke každému úkolu přistupoval. K dalším obdivuhodným osobním vlastnostem patřila jeho přímost, obětavost, a energie, s nimiž se snažil každý úkol dořešit až do úspěšného závěru. Proto byl všem svým žákům nejen odborným učitelem, ale i trvalým vzorem vědeckého pracovníka.

Ing. Josef Květon

(* 11.3.1906, † 11.3.1969).

Česká společnost pro mechaniku při ČSAV ztratila předčasným úmrtem ing. Květoně jednoho ze svých předních členů, který stál u jejího zrodu a svým živým zájmem o rozvoj vědecké práce přispíval k jejímu dalšímu budování. Naše věda ztrácí v zemřelém nejen vynikajícího vědce, jehož životní dílo bylo dovršeno významnými vědeckými úspěchy, ale člověka ryzího charakteru a vzácných osobních vlastností, který s energií pro něho příznačnou pomáhal prosadit a budovat soustavu vědeckých pracovišť, jež nes tvoří spolehlivou základnu, zajišťující současnou i budoucí technickou úroveň našeho strojírenství. Zvláštní pozornost přitom věnoval sepětí výzkumné práce s jejím praktickým využitím a byl jedním z iniciátorů plánování výzkumné činnosti u nás.

Odborná činnost ing. Květoně byla velmi rozmanitá. Po studiích na Vysoké škole strojního a elektrotechnického inženýrství, které ukončil r.1929 druhou státní zkouškou, byl krátší čas asistentem prof. Grössela v Ústavu círroběcích strojů ČVUT. V r.1931 nastoupil do dnešního Výzkumného a zkušebního leteckého ústavu v Letňanech, kde se věnoval experimentální aerodynamice. Brzy se stavá jeho zásluhou základem tohoto vědního odvětví u nás. V r.1946 je pověřen rozsáhlými úkoly v souvislosti s budováním výzkumných pracovišť ve strojírenství v osvobozeném státě. V této své činnosti se sbližuje s nezapomenutelným prof. ing. L. Žižkovským. Oba mají k sobě blízko, neboť společně zastávají linii

co nejtěsnějšího sepětí teorie a experimentu a rozsáhlého uplatnění vědeckých metod v průmyslové praxi. V r.1953 se ing. Květon vrací k aktivní vědecké činnosti v nově založené "Laboratoři strojírenské ČSAV" a po náhlém úmrtí prof. Miškovského se ujímá vedení tohoto pracoviště. Věřen odkazu svého předchůdce věnuje plně celou svoji energii až do posledních dnů svého bohatého života rozvoji laboratoře, z níž později vzniká Ústav pro výzkum strojů, resp. Ústav termomechaniky. Vytyčuje jeho vědeckou linii, vychovává kolektivy mladých vědeckých pracovníků a vytváří tak v průběhu let dnešní Ústav termomechaniky ČSAV. Pod vedením ing. Květon dosahuje Ústav postupně pozoruhodných vědeckých výsledků, které jsou ceněny u nás doma, ale i v zahraničí.

Pisatel této vzpomínky měl po dlouhá léta vzácnou příležitost s ing. Květoněm úzce spolupracovat a poznat jeho přísnou a ušlechtilou osobnost. Stejně jak byl náročný sám k sobě, kladl vysoké nároky i na své spolupracovníky, kterým byl nejen vedoucím, ale i rádcem a upřímným přítelem, vždy připraveným k nezištěné pomoci. S příkladnou pílí a svědomitostí plnil své poslání člověka a horoucího vlastence. Bez nadsázky lze říci, že vědecká a organizační práce v Ústavu termomechaniky mu byla v posledních letech hlavním smyslem života. Bylo dojemné, jak i ve své těžké nemoci poslední zbytky svých sil věnoval řízení a rozvoji svého ústavu. Vryl se tak nesmazatelně do srdcí svých přátel i do historie naší technické vědy.

Za profesorem Václavem Tesařem.

Dne 28.dubna 1969 opustil naše řady ve věku necelých 74 let prof. dr.ing. Václav Tesař DrSc., člen koresp. ČSAV, profesor experimentální pružnosti stavební fakulty ČVUT, nositel zlatých medailí mezinárodní výstavy v Paříži 1927 a v Bruselu 1958, stříbrné plakety ČSAV "Za zaslouhy o vědu a lidstvo" a čestný člen Čs.společnosti pro mechaniku při ČSAV.

Profesor Tesař, žák a nástupce prof. Mesnagera, znamená velmi mnoho pro naši vědu, zejména pro rozvoj experimentálních metod po druhé světové válce. Jako jeden z tvůrců fotoelasticimetrické metody řešení problémů pružnosti, světově uznávaný, přenesl svou působnost v tomto směru v r. 1938 do Československa a buďuje zde fotoelasticimetrické laboratoře nejdříve ve Škodových závodech v Plzni, později i na Vysoké škole inženýrského stavitelství v Praze. Tím zakládá nejen uplatnění této metody, ale v širším smyslu i experimentálních modelových metod u nás vůbec; ty se pak pod tímto vlivem pozoruhodně rozšířily. Jeho osobní přínos spočívá zejména v teorii optických metodik interferenčních, které k

- mnohostrannému užitku nacházejí další pokračovatele. Jeho pedagogický vliv se zvláště uplatňuje ve výchově k vyvážené aplikaci analytických matematických řešení a experimentálních metod a k citlivému přístupu k modelovým technikám. Tento vliv nelze přehlédnout při hodnocení dobré úrovně naší experimentální analyzy, neboť většina našich odborníků specializovaných v experimentálních metodách, kteří působí dnes v řadě vědeckých a výzkumných ústavů, prošla jeho přímým či nepřímým školením.

Kozloučení se zesnulým dne 5.května 1969 v pražském krematoriu neznamená definitivní závěr jeho vlivu. Hluboká brázda jeho tvorby a příkladu nejen jako vědce, ale i jako člověka, bude jistě ovlivňovat činnost následovníků profesora Tesaře ještě po dlouhou dobu a zachová mu tak vděčnou památku nad jiné cennou.

+ Prof.dr.ing.Karel Sýkora.

Narodil se dne 21.10.1904 v Pardubicích v rodině řezbáře. Studoval s vyznamenáním jak na státní reálce v rodném městě, tak na strojní a elektrotechnické fakultě ČVUT v Praze. Po skončení studií se stal asistentem Ústavu parních strojů a kompresorů ČVUT. V r. 1935 úspěšně odkončil doktorskou práci disertační "Energetické ztráty v difusorech", která byla vyznamenána čestnou cenou.

Po získání doktorátu působil v různých výzkumných ústavech v obořech stlačitelného proudění a sdílení tepla při varu a odpařování a zabýval se i otázkami měřicí techniky a podmínkami čistoty páry u parních kotlů.

V r.1957 byl jmenován presidentem republiky řádným profesorem pro obor termomechaniky s působištěm na Vysoké škole strojní v Liberci. Na strojní fakultě této vysoké školy vznikla pod jeho vedením katedra termomechaniky a technického měření s moderní těžkou laboratoří a s laboratořemi lehkými. Dokladem nepřerušené práce profesora Sykory s průmyslem je i státní vyznamenání "Za vynikající práci", které mu bylo uděleno v r.1962.

Z publikační činnosti je možno uvést monografii "Výměna tepla v zařízeních chemického průmyslu" (SNTL 1959 spolu s ing. Balajkou), která v překladu vyšla i v SSSR, dále skripta, články s odb. tématikou, výzkumné práce a přednášky na vědeckých konferencích.

Byl koordinátorem státního plánu výzkumu v oboru kotlů a kotelních zařízení, členem vědecké rady dřívějšího Ústavu pro výzkum strojů (dnešní Ústav termomechaniky) a Ústavu spalovacích zařízení a kotlů ČVUT.

Od r.1966 vykonával akademickou funkci prorektora pro vědu a výchovu k vědecké práci dnešní Vysoké školy strojní a textilní v Liberci. Význačným rysem jeho povahy a veškerého jednání byl smysl pro odpovědnost, důslednost, a houževnatost.

Napaden zákeřnou chorobou zemřel 29.září 1969 v roce, v němž by se byl zkrátka dožil 65 let života. Čest jeho světlé památce !

Informace ze zasedání presidia ČSAV

Presidium Československé akademie věd zasedalo ve středu dne 5.listopadu 1969 a projednalo několik závažných návrhů a studií širšího společenského významu. Jednání se účastnil místopředseda vlády a ministr - předseda Federálního výboru pro technický a investiční rozvoj ing.M.Hruškovič, který uvedl do funkce úřadujícího místopředsedu ČAV akademika Jaroslava Kožešníka, který se na základě usnesení presidia ČSAV a potvrzení vlády ze dne 29.října 1969 ujímá této funkce v celém rozsahu pravomoci předsedy Československé akademie věd.

Presidium ČSAV pak posoudilo návrh opatření k zabezpečení dalšího řízení činnosti Československé akademie věd, který bude předložen vládě ČSSR. Velmi podrobně byl rovněž prodiskutován soubor podkladů pro vypracování projektu jednotného řízení věd- a techniky v ČSSR.

(Zprávy ČSAV, 10, 1969)

Noví členové ČSSM při ČSAV

Dne 11.2.1969, dne 1.4.1969 a dne 20.10.1969 byli přijati tito noví členové :

Kádřní členové : ing.Vladimír Běťák CSc., SVÚČS v Běchovicích, doc.ing. Jaroslav Dobrozemský, stroj.fak.VŠB Ostrava, ing.Zdeněk Drahý, o.p.Škoda Plzeň závod Turbiny, ing.Vlastav Folta CSc., SVÚČS Běchovice, ing.Jindřich Jincch CSc., SVÚČS Běchovice, ing.Marol Kálma CSc., o.p.Škoda Plzeň závod Jaderné elektrárny, ing.Josef Kováč CSc., SVÚČS Běchovice, ing.Mi-

loslav Orna CSc., o.p.Škoda Plzeň, závod Turbiny, ing.Jaroslav Outra - ta CSc., SVJČSO Praha, ing.František Peterka CSc., ÚT ČSAV, ing.Miroslav Rudiš CSc., Ústav hydrodynamiky ČSAV, ing.Radeš Smutek CSc., Ústav hydrodynamiky ČSAV, a ing.Miroslav Šťastný CSc., o.p.Škoda Plzeň, závod Turbiny.

Mimořádní členové : ing.Stanislav Cvengrář, stroj.fak.ČVUT Praha, ing.Zdeněk Kuliš, stroj.fak.ČVUT Praha, ing.Jaroslav Poláček VÚ Sigma, odb.vyzkum jad.elektráren Praha, ing.Miroslav Sochor, stroj.fak.ČVUT Praha, ing.Oldřich Spanily, stroj.fak.ČVUT Praha, a ing.Ladislav Šubrt, stroj.fak.ČVUT Praha.

Sedmá čs.fotoelasticimetrická konference

proběhla ve dnech 13.-15.května 1969 v Bratislavě za přítomnosti 55 účastníků, z toho tří zahraničních. Z podnětu odb.skupiny pro fotoelasticimetrii byla uspořádána katedrou pružnosti a pevnosti stroj.fakulty SVŠT ve spolupráci s ČSSM při ČSAV.

Bylo předneseno 20 referátů, z toho 2 zahraničními hosty konference ; prof.Brčic, děkan stav.fakulty bělehradské university, pojednal o vyšetřování napjatosti těles se sparami a podobnými diskontinuitami, uplatněném na vyzkumu přehradních zdí, a dr.Snell z university Nottingham o prostorovém vyšetřování přehradních zdí zvláštěho tvaru. Referáty domácích účastníků se věnovaly prakticky všem cblastem teorie i praxe fotoelasticimetrie včetně vyšetřování dynamických a tepelných napjatostí a použití metody moiré. Většina příspěvků byla nebo bude uveřejněna v odb.časopisech.

Jednání konference bylo sledováno účastníky nejen z vědeckých a výzk.ústavů a vysokých škol, ale i z průmyslových a vývojových laboratoří s trvalým zájmem a lze oprávněně konstatovat, že konference úspěšně splnila svůj účel.

Některé poznatky ze studijní cesty členů ČSSM při ČSAV (prof.Němce, řed.Proškovce a doc.Valenty) do USA.

1) Návštěva Stanfordské university (prof.flügge,Goodier,Leš,Sherby),Lehigh university (prof.Paris,Erdogan,Sih,Kalnins,Feilbach),Kolumbijské university (prof.Mason,Wood,Ronay,Chimozuk,Freudenthal). Prohlídka laboratoří a současná problematika skořepinových konstrukcí. Ukázalo se, že se studují zejména tyto úkoly :

a) automatizace výpočtových metod použitím velkých počítacích strojů, takže jsou ukončeny programy za použití metody konečných elementů

pro všechny důležité případy (tenkostěnné i tlustostěnné skořepiny obecného tvaru, geometricky a fyzikálně nelineární úkoly mechaniky tvárného tělesa). Dosud chybí tato řešení pro některé otázky časových faktorů při relaxaci a tečení;

b) pozornost je věnována šíření trhlin ve skořepinách a to zejména experimentálními cestami za současného efektu využití a vlivu stability v okolí trhlin;

c) jsou studovány problémy kmitání skořepin, šíření vln vazko-elasticitých i plastických deformací ve skořepinách při uvažování spřaženosti tepelného i přetvárného pole;

d) jsou propracovány problémy optimalizace a namáhání složitých částí skořepinového charakteru v energetických zařízeních;

e) sledovány jsou i dynamické problémy při řešení reologických procesů.

2) Pedagogické metody ukazují některé odlišnosti :

a) podstatně přísnější režim studia (opakování zkoušky pouze jednou), větší počet cvičení a laboratoří, nižší počet výukových hodin (25-28 hod.)

b) každý student je od začátku studia veden k práci s počítacími stroji a numerickými metodami výpočtů. Je zaměřován na užší problematiku, ale jde do značné hloubky teoretické nebo experimentální;

c) ke konci studia jsou zařazovány vybrané přednášky v moderních vědních disciplinách;

d) každý student má svého profesora, který ho sleduje v posledních letech studia individuálně;

e) naše hodnost kandidáta věd je v podstatě uznávána na úrovni fhd. Doktoráty se na některých amerických universitách získávají obtížně a platí za velmi vysokou vědeckou hodnost.

3) Byly navázány styky s vědeckou školou v oblasti mechaniky lomu, soustředěnou zejména na Lehigh University a projednána spolupráce v oblasti stochastických metod životnosti a spolehlivosti konstrukcí (prof. Freudenthal).

4) Seznámení s principy organizace výzkumné práce v jednom z největších ocelářských podniků USA (Bethlehem Steel Co). Výzkum je zaměřován na oceli s vysokými mechanickými vlastnostmi a na výzkum povrchových úprav. Na výzkum je vynakládáno 4% - 12% z obratu podniku. Každý výzkumný úkol je doveden do aplikovatelného stavu. Ikon výzkumu je každoročně zpřesňován a finanční prostředky jsou prakticky povolovány jen na období jednoho roku. Pracovníci výzkumu nesmí přednášet ani se účastnit

dłouhodobých stáží mimo závod. Průmysl zadává na univerzity jednotlivé dílčí výzkumné práce a problémy.

5) provoz velkých jednotek vysokotlakých kotlů, potrubí a turbin (140 atm, 300 MW) je v celku bezporuchový a není sledována životnost částí (návštěva elektrárny Contra Costa, Haynes Steam Plant). Zařízení jsou v podstatě předimensionovaná. Drobné závady opravují elektrárny samy, např. trhlinky v patách rozváděcích lopatek vysokotlakých částí, únavové trhlinky v oběžných ventilátorech, v přívodu tekutého paliva, zaválcování kondenzátorových trubek. Systematický pevnostní výzkum jednotlivých částí elektrárny neprovádějí. V poloprovodu (na univerzitě ve Stanfordu) jsou ověřovány oběžné lopatky pro spalovací turbíny jako monokrystál (fyz. Pratt - Whitney Co).

6) Při návštěvách jak univerzit, tak i podniků snažili se účastníci cesty propagovat československou vědu, předali řadu čs. publikací v angličtině; zvláště byly propagovány práce Státní výzkumného ústavu pro stavbu strojů, výzkumných pracovišť Škoda Plzeň a moderní zaměření výuky fakulty jaderné a technické fyziky v Praze, zejména v oboru pevnosti a mechaniky lomu.

Konference o experimentální analýze napětí .

Ve dnech 26. a 27. 9. 1970 pořádá ČSSR při ČSAV - ~~českobudějovické~~ skupina pro experimentální analýzu napětí výroční konferenci s názvem "Osmá česká konference o experimentálních metodách pružnosti a pevnosti". Organizační zajištění převzal Dom techniky v Žilině a konference bude ve Smrkovci nebo v Tatranské Lomnici.

Na programu konference budou referaty jak teoretické, tak i aplikativní povahy z výzkumného ústavu, vysokých škol, i průmyslových laboratoří. Budou se týkat řešení stavů napětí a deformací při statickém nebo dynamickém zatížení, případně metodiky experimentů fotoelastických, tenzometrických, interferometrických aj. Přihlášky referátů tchoto zaměření jsou vítány; uzávěrka přihlášek referátů (na adresu Společnosti) je 31. 1. 1970, přihlášek účasti 20. 4. 1970.

I když je konference pořádána jako národní, očekává se též několik zahraničních referátů. Bližší informace je možno si vyžádat v ČSSR při ČSAV.

Čtvrtou konferenci o dynamice strojů

pořádá SAV - Ústav mechaniky strojů ve dnech 1. 9. - 4. 9. 1970 v Bratislavě (Smolenice). Přihlášky referátů se přijímají do 2. 2. 1970.

Posílejte na adresu : organizační výbor konference Ústavu mechaniky strojov SAV , Bratislava - Patrónka,Dúbravská cesta.

Plánovaní EUROMECH - Colloquia

Název	Pořadatel
"Bluff bodies and vortex shedding"	Professor Mair, Dr.Maull Cambridge
1 - 3 March 1970	Professor Spencer,Nottingham
"Composite solid materials"	Dr.East,Southampton,or
"Lifting bodies" 1970	Dr.Stollery,Imperial College
"Supersonic flows with heat addition"	Dr.Winterfield,Köln,or
1970 (follow-up of Euromech 3)	Dr.Alvermann,Brunswick
"Advances techniques in hypersonic testing" 1970	Dr.Oertel,St.Louis
"The Doppler shift of a laser beam reflected from particles as a technique for velocity measurements in fluids"	Professor Frössling,Gothenburg
"Hot-wire measuring techniques in fluid mechanics"	ÚT-ČSAV,Prague
"Space kinematics of mechanisms"	Professor Mauder (?),Newcastle
"Non-linear vibrations in continuous media"	Professor Roseau,Paris
"Numerical treatment of unsteady, especially unstable,boundary layers"	Professor Eppeler,Karlsruhe (at Oberwolfach)
"Special topics in low-density Aerodynamics" 1971 (follow-up of Euro-mech 9 and 13)	Professor Hagen,Karlsruhe, or Professor Smolderen,Brussels
"Fluid mechanics of circulation and respiration" 1971 (September) (follow-up of Euromech 12)	Dr.Caro, Imperial College
"Vortices in fluid flow"	Professor Persen,Trondheim

Ve dnech 1.4. - 6.4.1970 se koná na vysoké škole technické v Delftu v Holandsku konference Společnosti pro aplik.matematiku a mechaniku GAMM .
Přihlášky referátů do 16.1.1970 na adresu GAMM-Tagesleitung c/o Klvl Princessegracht 23,Den Haag Holland.

Upozorňujeme na

Mezinárodní kongres o výměně tepla
ve dnech 31.8. - 5.9.1970. Pro zájemce je několik pozvánek k dispozici v sekretariátu

Přehled mezinárodních kongresů a konferencí z oboru mechaniky.

srpen 1970	25.-29. 5.1970 International Conference on Nondestructive Testing,6 th BERLÍN Inf.: Gerald H.Tewney,Chairman Internationale Relations, Committee Society for Nondestructive Testing 704 47th St., Los Alamos, N.Mex. 87544
září 1970	Symposium on Creep in Structures 2d International Union of Theoretical and Applied Mechanics GÖTEBORG SVEDSKO Inf.: Prof.F.K.D.Odgist,c/o Royal Institute of Technology, Stockholm 70,Sweden
1970	16.-20.9. 1970 International Society for Rock mechanics,Congress,2D BELEHRAD nebo LUBLIANA,Jugoslávie Inf.: Johann Scheibleuer,Burgunderstr.13, D. Munich 13,FRG International Construction Materials and Silicate Conference,4th.weimar Academy for Architecture and Con- struction Engineering,Faculty of Building Materials Technology WEIMAR , FRG Inf.: Organisationsbüro Fakultät Baustoffingenieurwesen Hochschule f.Architektur u.Bauwesen,Coudraystr.1, D Weimar FRG
1971	International Astronomical Union,General Assembly,14th BRİNGFİTON V.BRITÁNIE Inf.: prof.Lierek,Assistant Secretary General c/o Astronomical Institute Czechoslovak Academy of Sciences, Budečská 6,Prague,Czechoslovakia
květen 1972	Centre National de la Recherche Scientifique (france) International Symposium.Théme : Physical properties of solids under pressure. GRENOBLE FRANCIE Inf.: D.Bloch,Maitre de Conférences à la faculté des Sciences,Grenoble,France
	Int.Bureau for Precast Concrete 7th Congress MADRID ŠPANĚLSKO Inf.: W.Simons, 207-209 Bd A.Reyers,Brussels 4

UPOZORŇUJEME

Na přání klubu čtenářů vědecké literatury nakladatelství ČSAV ACADEMIA (ACADEMIA klub) budeme v Bulletinu otiskovat pravidelnou rubriku "Zprávy ACADEMIA klubu",v níž bude členové Společnosti informováni o činnosti klubu,o jeho ediční práci a knižních novinách.Rubri-

ku "Zprávy ACADEMIA klubu" zahajujeme dnešním číslem.

K dnešnímu číslu Bulletinu je rovněž přiložen katalog ACADEMIA klubu, z něhož si členové Společnosti mohou objednat publikace, o něž mají zájem, za sníženou cenu (sleva asi 20%). Dokladem členství ve Společnosti je legitimní ústřízek složenky, jíž byl zaplacen členský příspěvek. Tyto ústřížky nejsou číslovány a proto nelze při objednávce uvést číslo legitimace, jak žádá ACADEMIA klub. Na tuto okolnost byl ACADEMIA klub sekretariátem Společnosti upozorněn.

Zprávy ACADEMIA klubu
(klubu čtenářů vědecké literatury).
=====

Oznamujeme, že ACADEMIA klub zahájil činnost v prodejní místnosti v přízemí Wiehlova domu v Praze 1, Vodičkova 40 (vedle vchodu do nakladatelství ACADEMIA), kde si v pěkném a klidném prostředí můžete prohlédnout a zakoupit s členskou výhodou knižní novinky vědecké literatury i knihy ze starší vydané a skladované produkce nakladatelství ACADEMIA a Vydavatelství SAV (s výjimkou publikací ÚJG, Geofondu, časopisů a dovozené literatury). Zde je prováděna fakturace a expedice knih poštou, vedená evidence objednávek, vyřizována korespondence se členy apod. Chtěli bychom pouze připomenout, že zvýhodněný nákup vědecké literatury platí pouze pro jednotlivce (fyzické osoby) - členy vědeckých společností při ČSAV a nikoliv pro osoby právnické (podniky a instituce). Jedním z hlavních důvodů založení a poslékání ACADEMIA klubu čtenářů vědecké literatury bylo zvýhodnit právě jednotlivce - členy vědeckých společností při ČSAV.

V zájmu dobrého styku členů vědeckých společností s prodejnou ACADEMIA klubu doporučujeme: při osobním nákupu knih v prodejně předložte doklad o členství ve vědecké společnosti při ČSAV; při objednávkách knih poštou uvedte vždy název vědecké společnosti při ČSAV a případně i číslo členské legitimace (pokud byla Společností vydána). Dochází totiž k případům, že člen neuvede na objednávce název společnosti při ČSAV, jež jímž je členem, ale uvede některou ze společností mimo rámec ČSAV (např. vědecko-technická společnost apod.), jež členství ovšem nezakládá na rok na členskou výhodu při nákupu knih.

Přestřednictvím své vědecké společnosti při ČSAV obdrželi jste ediční plán knižní produkce nakladatelství ACADEMIA a Vydavatelství SAV na rok 1969; Vaše objednávky jsou vyřizovány postupně tak, jak knihy vycházejí, - prosíme proto, ne reklamujiť.

Upozorňujeme Vás nyní na několik zajímavých a potřebných knih, které v r. 1968 vydalo nakladatelství ACADEMIA z oboru technických věd:

Čermák : Dynamika regulovaných soustav	v.	46,-
Heller-Veverka : Surge Phenomena in Electrical Machines (angl., Napěťové rázy v elektrických strojích)	v.	85,-
Information Processing Machines 14 (angl., Stroje na zpracování informací)	b.	29,-
Kroczech : Výkonové polovodičové usměrňovače	b.	20,-
Písek-Jeníček: Nauka o materiálu I. - 2.svazek.....	v.	90,-
Popelka-Veník: Úvod do kybernetiky elektroenergetických systémů	b.	17,50
Irkal : Kvantová elektronika.....	v.	44,-

Publikace, které již vyšly z edičního plánu r. 1969

Donecik: Theory of Phase - Controlled Oscillations (angl., Teorie fázově regulovaných oscilací)	v.	60,-
Janič-Vojtášek : Solution of Non Linear Systems (angl., Řízení nelineárních soustav)	v.	65,-
Kvasil : Vybrané kapitoly z radioelektroniky	v.	21,-
Štěpina : Souměrné složky v teorii točivých elektrických strojů	b.	21,-

Uvedené ceny publikací jsou plné, členové dostanou publikace za členskou cenu. Pokud budete mít o některou z uvedených knih zájem, prosíme, objednejte.

ACADEMIA klub

Žádáme členy, aby separáty prací, publikovaných v zahraničí, zasílali na adresu sekretariátu Společnosti : Vyšehradská 49, Praha 2 , taj. Vysoká.

Připomínáme, že čs. společnosti pro mechaniku při ČSAV jako členu Francouzské společnosti pro mechaniku (Société Française des Mécaniciens) dochází pravidelně časopis "Revue française de mécanique". Tento časopis je členem Společnosti k dispozici k nahlédnutí v sekretariátu.

Účastníkům schůzek odborných skupin :

Obecní dům v Praze 1, kde se původně schůzky odb.skupin konaly, provádí adaptace všech svých kluboven a neposkytuje prozatím jejich pronájem; proto bylo nutno vyhledat pro schůzky odb.skupin jiné místo.

Od září 1968 byly schůzky odb.skupin přeloženy do Ústředního kul-

turního domu dopravy a spoju Praha 2, nám. míru č. 9 (bývalý Národní dům na Vinohradech za kostelem sv. Ludmily). Číslo klubovny (které se mění podle toho, která klubovna je volná) je vždy uvedeno na pozvánce. Protože některí členové upozorňovali, že toto nové místo schůzek je příliš vzdáleno od středu města, snažili jsme se nalézt místo vhodnější. O klubovny je však veliký zájem a není jich mnoho a nic bližšího nebylo možno získat. Podle informací v Obecním domě lze s možností schůzek v jeho klubovnách počítat v nejpříznivějším případě snad na podzim 1970. Schůzky odb.skupin tedy prozatím zůstávají v Ústř.kult.domě dopravy a spojů na Vinohradech.

Dáležité upozornění členům

Ke konci prosince dluží dosud: 43 členů členský příspěvek za r. 1969
12 členů členský příspěvek za r. 1968
4 členové členský příspěvek za r. 1967.

Prosíme všechny členy, kteří členské příspěvky dosud nezaplatili, aby laskavě splnili tuto svou základní členskou povinnost. Podle pokynů ČSVM mají být členské příspěvky zaplaceny v prvním pololetí.

K tomu citujeme z organizačního řádu Společnosti § 10, odst.b): členství ve Společnosti zaniká, jestliže člen bez příčiny, kterou hospodář uzná za vážnou, nezaplatil členské příspěvky za dva roky, ač byl o zaplacení upomenut.

-- --
--
ČSVM při ČSVM se snaží informovat své členy o zahraničních konferencích a seminářích z oboru mechaniky. Naše informace nejsou vždy vyčerpávající a proto žádáme členy, aby nám laskavě oznamovali zahraniční akce, o nichž se dovídí. Zprávu podejte sekretariátu Společnosti Vysehradská 49, Praha 2 tel. 236 451 - 9, kl. 303.

-- --
Do tohoto čísla jsou vloženy složenky na zaplacení členských příspěvků za rok 1970. Placení dlužných příspěvků za rok 1969, 1968, event. 1967 bude urgováno zvláště.